

DECIZIE

30 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Dumitru Mardari
Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând recursul declarat de Valerii Gordienco și avocatul Veaceslav Ropot, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”, în interesele Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ, nr. 2 împotriva lui Valerii Gordienco, Alexandr Gordienco, Ivan Gordienco, Mariei Gordienco, intervenient accesoriu Întreprinderea Municipală „Infocom” cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată și cererea reconvențională depusă de Valerii Gordienco împotriva Societății pe Acțiuni „Termoelectrica” cu privire la excluderea sumei din factură,

împotriva deciziei din 07 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău și a încheierii din 14 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 23 ianuarie 2017, SA „Termoelectrica”, în interesele Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 2, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Valerii Gordienco, Alexandr Gordienco, Ivan Gordienco, Mariei Gordienco solicitând încasarea în mod solidar de la Valerii Gordienco, Alexandr Gordienco, Ivan Gordienco, Maria Gordienco în beneficiul Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 2 a datoriei pentru consumul energiei termice în sumă totală de 22158, 99 de lei, acumulată până la data de 30 noiembrie 2016 și încasarea în beneficiul SA „Termoelectrica” a cheltuielilor de judecată privind plata taxei de stat la înaintarea acțiunii și alte cheltuieli de judecată suportate în legătură cu înaintarea acțiunii.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că în baza contractului de livrare a energiei termice în apă caldă nr.6002 din 07 iunie 2006, încheiat între SA „Termoelectrica” și Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 2, ultima și-a asumat obligația de a achita plata lunară pentru utilizarea energiei termice furnizate. Întrucât nu și-a onorat obligațiile de plată, la 17 noiembrie 2016 datoria Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 2 la consumul de energie termică constituia suma de 31954270,014 lei.

Totodată, a menționat că Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 2, la rândul său a prestat servicii de gospodărire comunală, inclusiv alimentarea cu energie termică la toți proprietarii/chiriașii/locatarii apartamentelor/încăperilor locuibile și nelocuibile ai blocurilor locative gestionate, care au beneficiat nemijlocit de serviciul prestat și au obligația de a achita în termen contravaloarea conform facturilor primite (art. 25 alin. (1) al Legii nr. 1402/24.10.2002 serviciilor de gospodărie comunală). Respectiv, în caz de neachitare, Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 2 este în drept să acționeze consumatorii în judecată pentru încasarea datoriei și chiar are obligația de a o face pentru a stinge creanța sa față de SA „Termoelectrica” din contul achitărilor de către subconsumatori restanți. La fel, SA „Termoelectrica” este în drept de a se adresa în judecată cu acțiune în apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale unei alte persoane prin acțiunea oblică, întrunind toate condițiile prevăzute în art. 598-599 Cod civil, or, are un interes serios și legitim de a conserva creanța Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 2 la consumul de energie termică, manifestată prin neglijarea sau refuzul de a-și exercita drepturile sale, creanța fiind una certă, lichidă și exigibilă.

Reclamantul a precizat că din cauza neachitării serviciilor prestate, pârâții au acumulat datorii la agentul termic pentru diferite perioade, conform informației despre calculul și achitarea serviciilor locativ-comunale respective, prezentată de către ÎM „Infocom”.

Conform informației din Registrul bunurilor imobile nr. 0100105108, pârâții Valerii Gordienco, Alexandr Gordienco, Ivan Gordienco, Maria Gordienco sunt proprietarii/locatarii ap.60 din xxxxxx. Astfel, în baza contului personal, deschis la Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 2 pe numele pârâților, ultimii au acceptat prestarea și au beneficiat de servicii comunale în volum deplin, fără întreruperi, în conformitate cu normele și tarifele în vigoare. Din informația privind situația achitării serviciilor locative comunale pentru xxxxxx din xxxxx, pârâții Valerii Gordienco, Alexandr Gordienco, Ivan Gordienco, Maria Gordienco, până la data de 30 noiembrie 2016, au acumulat datorie la plata energiei termice în mărime de 22158,99 de lei.

La 19 mai 2017, Valerii Gordienco a depus cerere reconvențională împotriva SA „Termoelectrica” solicitând excluderea sumei de 25588, 79 de lei inclusă în factura pentru luna aprilie 2017.

În motivarea cererii reconvenționale, Valerii Gordienco a invocat că în temeiul prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002, SA „Termoelectrica” este obligată să furnizeze energie termică și apă caldă până la blocul locativ și sistemul centralizat al blocului. SA „Termoelectrica” și intervenientul accesoriu Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 2 erau obligați să încheie contract individual cu consumatorii (proprietarii, chiriașii și locatarii apartamentelor, caselor individuale de locuit, încăperilor locative în cămine și încăperilor nelocative), iar aceștia din urmă sunt obligați să achite contravaloarea serviciilor prestate, conform facturilor primite. Un astfel de contract nu a fost încheiat până la moment, iar în calitate de consumatori s-au adresat de nenumărate ori în instituțiile corespunzătoare referitor la serviciile prestate ca fiind de proastă calitate, însă fără rezultat.

Prin încheierea din 18 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central,

s-a atras în calitate de intervenient accesoriu ÎM „Infocom”.

Prin hotărârea din 29 martie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Central, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de SA „Termoelectrica”, în interesele Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 2, împotriva lui Valerii Gordienco, Mariei Gordienco, Ivan Gordienco, Alexandr Gordienco cu privire la încasarea datoriei; s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea reconvențională depusă de Valerii Gordienco împotriva SA „Termoelectrica” cu privire la excluderea din factură a sumei.

Prin încheierea din 14 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins ca fiind neîntemeiat demersul reprezentantului intimatului Valerii Gordienco, avocatul Veaceslav Ropot, cu privire la restituirea cererii de apel depuse de reprezentantul Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 2, în proces de insolabilitate, Elena Vornicescu.

Prin decizia din 07 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de către Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 2, în proces de insolabilitate și s-a casat hotărârea din 29 martie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Central în partea respingerii cererii de chemare în judecată depusă de SA „Termoelectrica”, în interesele Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 2, cu adoptarea unei noi hotărâri prin care s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de SA „Termoelectrica”, în interesele Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 2 și s-a încasat în mod solidar de la Valerii Gordienco, Mariei Gordienco, Ivan Gordienco, Alexandr Gordienco în beneficiul Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 2 datoria pentru consumul energiei termice în mărime de 17949,61 lei, în rest a fost respinsă; s-a încasat în mod solidar de la Valerii Gordienco, Mariei Gordienco, Ivan Gordienco, Alexandr Gordienco în beneficiul Societății „Termoelectrica” taxa de stat în sumă de 538 de lei, achitată la înaintarea acțiunii; în rest hotărârea a fost menținută.

La 17 iunie 2019, prin intermediul poștei (Vol.II, f.d.77), Valerii Gordienco, reprezentat de avocatul Veaceslav Ropot, a declarat recurs împotriva deciziei din 07 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea deciziei instanței de apel și încheierea din 14 februarie 2019 a instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe sau casarea deciziei instanței de apel și încheierea din 14 februarie 2019 a instanței de apel cu pronunțarea unei încheieri de restituire a cererii de apel depuse de Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 2.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel a încălcat normele de drept material și nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată. Or, la caz urmau a fi aplicate prevederile art. 267 alin.(1) Cod civil-termenul de prescripție.

Totodată, a indicat că în decizia instanței de apel nu a fost respectată cerința stipulată la art. 390 alin. (1) lit. d) Cod de procedură civilă, în conformitate cu care decizia instanței de apel trebuie să conțină expunerea succintă a hotărârii primei instanțe, a motivelor cererii de apel, a noilor probe, lămuririle participanților la procesul în apel.

Ori, incluzând problema tardivității invocată în fond și apel, instanței de apel îi revenea să ofere răspuns la solicitările acestuia, ceea ce nu s-a realizat contrar prevederilor art. 6 CEDO-dreptul la o hotărâre motivată și la un proces judiciar

echitabil. SA „Termoelectrica” a acționat familia sa în judecată după 16 ani, invocând existența datoriilor pentru perioada 2001-2016, în afara oricăror termene legale, motiv pentru care acțiunea urmează a fi respinsă ca fiind tardivă

De asemenea, a menționat că în temeiul art. 445 alin. (1) lit. g) Cod de procedură civilă, urmează a fi admis recursul, casată decizia instanței de apel și pronunțarea unei încheieri de restituire a cererii de apel dacă există temeiurile prevăzute de art. 369. Or, Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 2 a pretins în fața instanței de apel admiterea unor pretenții care nu-i aparțin, deoarece în instanța de fond, în actele procedurale, nu a figurat în calitate de reclamant. Respectiv, în calitatea de intervenient accesoriu, Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 2 nu poate fi apelant care apără pretențiile unui alt reclamant, or, în instanța de fond nu a înaintat pretenții proprii, iar în ordine de apel calitatea unui participant nu poate fi schimbată.

La 02 august 2019, Valerii Gordienco a înregistrat un recurs suplimentar la recursul inițial, împotriva deciziei din 07 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea deciziei instanței de apel din 07 martie 2019 cu menținerea hotărârii primei instanțe din 29 martie 2018.

În motivarea recursului înregistrat suplimentar s-a invocat că atât el, cât și membrii familiei sale nu au contracte individuale încheiate cu SA „Termoelectrica” și Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 2, respectiv încasarea datoriei inexistente în sumă de 22158, 99 de lei este contrară legii.

La fel, a menționat că atât în instanța de fond, cât și în instanța de apel, furnizorii de servicii SA „Termoelectrica” și Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 2 nu au prezentat explicațiile sau infirmările corespunzătoare asupra tuturor chestiunilor și probelor invocate în referință, precum și în cererea reconvențională referitor la calitatea serviciilor prestate.

Recurentul a indicat că la pregătirea cauzei pentru dezbaterile judiciare, prima instanța nu a respectat integral prevederile art. 183 alin.(2) Cod de procedură civilă, adică nu a precizat legea care urmează a fi aplicată și nu a determinat raporturile juridice dintre părți. În afara de aceasta, prima instanță neîntemeiat a respins demersul cu privire scoaterea de pe rol a cererii SA „Termoelectrica” în temeiul art. 267 lit.a) Cod de procedură civilă. Corespunzător, instanța de apel urma să stabilească această încălcare. Totodată, contrar prevederilor art. 373 alin.(1), (2), (5) Cod de procedură civilă, nu a efectuat anumite acțiuni procesuale, fiind determinante pentru soluționarea cauzei în fond, având toate motivele pentru determinarea motivului adevărat al formării datoriei inexistente.

Recurentul a afirmat că nu a primit un răspuns la întrebarea referitor la temeiul legal privind indicarea de către furnizor a lui Alexandr Gordienco și Ivan Gordienco care nu locuiesc împreună cu ei și nu au beneficiat de serviciile lor. Or, în extrasul din contul personal aceștea nici nu figurează. Respectiv contravine normelor legale de a fi obligați la plata unei datorii inexistente. Însă instanța de apel, la fel, nu s-a expus nici în privința acestui aspect. Atât instanța de fond, cât și instanța de apel nu au stabilit că activitatea de rea-credință a furnizorilor de servicii este lipsa contractelor individuale, în temeiul cărora se pot naște obligații.

De asemenea, a declarat că în suma acțiunii de 22158, 99 de lei a fost inclusă suma de 3230, 03 lei, datorie nerecunoscută prin hotărârea nr. 2-3715/2000 din 17 mai 2001 a Judecătoriei Botanica și nu au putut justifica în prima instanța formarea

datoriei de 4209, 38 de lei. Astfel, prima instanță corect a respins cererea de chemarea în judecată a SA „Termoelectrica” ca fiind neîntemeiată.

Recurentul a precizat că instanța de apel face referire la art. 25 alin. (1) al Legii serviciilor publice de gospodărie comunală nr. 1402 din 24 octombrie 2002, însă nu a verificat existența contractelor încheiate între recurent și furnizorii de servicii. Odată cu introducerea în martie 2017 a unui nou format de facturi de către SA „Termoelectrica”, s-au exclus toate datele pentru a stabili corectitudinea indicilor lunare pentru energia termică, fiind încălcată Legea privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000.

La fel, contrar prevederilor art. 130 Cod de procedură civilă instanțele inferioare nu au apreciat probele, prezentate atât prin referință, cât și prin cererea reconvențională. Or, aprecierea sub toate aspectele a probelor prezentate și cercetarea lor ar fi permis stabilirea în mod real a cauzei formării datoriei restante.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 07 martie 2019, iar Valerii Gordienco, reprezentat de avocatul Veaceslav Ropot, a declarat recurs la 17 iunie 2019, prin intermediul poștei (Vol.II, f.d.77) și la 02 august 2019 Valerii Gordienco a înregistrat un recurs suplimentar.

Materialele cauzei atestă expedierea copiei deciziei și încheierii instanței de apel participanților la proces la 13 aprilie 2019, conform scrisorii de însoțire (Vol.II, f.d.66) și conform copiei plicului anexat la cererea de recurs, au fost depuse la oficiul poștal la 23 aprilie 2019 (Vol.II, f.d.75), fiind recepționate de avocatul Veaceslav Ropot la 24 aprilie 2019. Astfel, recursul declarat este în termen.

Referitor la recursul declarat de Valerii Gordienco, reprezentat de avocatul Veaceslav Ropot, în partea contestării încheierii instanței de apel din 14 februarie 2019, la fel, este declarat în termen, deoarece încheierea emisă poate fi contestată odată cu fondul.

În conformitate cu art. 441 Cod de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Prin încheierea din 16 octombrie 2019 a Curții Supreme de Justiție completul din 3 judecători a considerat recursul admisibil și a decis examinarea acestuia în fond de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Cod de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept material și procedural aplicabile la soluționarea litigiului dedus judecății, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va admite recursul declarat de Valerii Gordienco și avocatul Veaceslav Ropot și va casa integral decizia instanței de apel cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă prevede că părțile și alți participanți la proces sânt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În sensul art. 432 alin. (2) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată.

Alineatul 4 al aceluiași articol stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Inițial Colegiul relevă că prin cererea de chemare în judecată SA „Termoelectrica” a pretins încasarea în mod solidar de la Valerii Gordienco, Alexandr Gordienco, Ivan Gordienco, Mariei Gordienco în beneficiul Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 2 a datoriei pentru consumul energiei termice în sumă totală de 22158, 99 de lei, acumulată până la data de 30 noiembrie 2016 și în beneficiul SA „Termoelectrica” a cheltuielilor de judecată privind plata taxei de stat la înaintarea acțiunii și alte cheltuieli de judecată suportate în legătură cu înaintarea acțiunii (Vol.I, f.d.7-9).

Prin cererea reconvențională depusă împotriva SA „Termoelectrica”, Valerii Gordienco a solicitat excluderea sumei de 25588, 79 de lei inclusă în factura pentru luna aprilie 2017 (Vol.I, f.d.50-53).

Judecătoria Chișinău, sediul Central, soluționând litigiul, prin hotărârea din 29 martie 2018 a respins ca fiind neîntemeiate cererea de chemare în judecată depusă de SA „Termoelectrica” și cererea reconvențională depusă de Valerii Gordienco (Vol.I, f.d.181,190-197).

Or, prima instanța a conchis că SA „Termoelectrica” nu a probat în sensul enunțat cerințele de încasare a datoriei în sumă de 22158, 99 de lei pentru perioada noiembrie 2001-2016. Iar în privința cererii reconvenționale, prima instanță a concluzionat precum că lipsa unui contract încheiat în formă scrisă nu-l scutește pe Valerii Gordienco de obligația de a achita acest serviciu. La fel, a punctat că nu au fost prezentate probe ce ar demonstra că serviciul nu i-a fost prestat sau au fost comise erori de calcul a acestui serviciu. Or, facturile privind plata energiei termice recepționate de către Valerii Gordiencă, nu au fost contestate.

Prin decizia din 07 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de către Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 2, în proces de insolvență și s-a casat hotărârea din 29 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central în partea respingerii cererii de chemare în judecată depusă de SA „Termoelectrica”, în interesele Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 2, cu adoptarea unei noi hotărâri prin care s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de SA „Termoelectrica”, în interesele Întreprinderii

Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 2 și s-a încasat în mod solidar de la Valerii Gordienco, Mariei Gordienco, Ivan Gordienco, Alexandr Gordienco în beneficiul Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 2 datorita pentru consumul energiei termice în mărime de 17949,61 lei, în rest a fost respinsă; s-a încasat în mod solidar de la Valerii Gordienco, Mariei Gordienco, Ivan Gordienco, Alexandr Gordienco în beneficiul Societății „Termoelectrica” taxa de stat în sumă de 538 de lei, achitată la înaintarea acțiunii; în rest hotărârea a fost menținută (Vol.II,f.d.59-65).

În susținerea soluției sale, instanța de apel a considerat ca fiind întemeiată pretenția SA „Termoelectrica” doar în partea datoriei pentru consumul energiei termice în mărime de 17949,61 lei, motivând că la situația din noiembrie 2001, Valerii Gordienco avea deja acumulată o datorie în mărime de 4209,38 de lei, respectiv excluzând suma aceasta din datoria pretinsă.

Totodată, instanța de apel a reținut că extrasul din Registrul bunurilor imobile atestă că proprietarii bunului imobil din xxxxxx, mun.Chișinău, pentru care și se pretinde încasarea datoriei la energia termică, sunt: Valerii Gordienco, Mariei Gordienco, Ivan Gordienco, Alexandr Gordienco (Vol.I, f.d.15).

Iar blocul locativ se află la balanța Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 2 și în baza contractului de livrare a energiei termice în apă caldă nr.6002 din 07 iunie 2006 încheiat cu SA „Termoelectrica” (anterior SA „Centrala Electrică cu Termooficare-2”, succesorul în drepturi al SA”Termocom”), se furnizează energia termică, cu obligația de achitare a costului serviciului (Vol.I, f.d.10).

Pornind de la faptul că datoria formată la data de 30 noiembrie 2016 în sumă de 22158,99 de lei pentru energia termică livrată la bunul imobil din xxxxxx, mun.Chișinău, solicitată spre încasare conform cererii de chemare în judecată depusă la 23 ianuarie 2017, a fost acumulată începând cu noiembrie 2001, Valerii Gordienco a pretins aplicarea termenului de prescripție.

Or, conform art. 267 alin. (1) Cod civil, în redacția în vigoare până la 01 martie 2019, termenul general în interiorul căruia persoana poate să-și apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanță de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani.

Conform art. 271 Cod civil, acțiunea privind apărarea dreptului încălcat se respinge în temeiul expirării termenului de prescripție extinctivă numai la cererea persoanei în a cărei favoare a curs prescripția, depusă pînă la încheierea dezbaterilor în fond. În apel sau în recurs, prescripția poate fi opusă de îndreptățit numai în cazul în care instanța se pronunță asupra fondului.

Din sensul normei precitate rezultă expres că, cererea persoanei în favoarea căreia curge termenul de prescripție trebuie făcută de persoana în favoarea căreia curge, instituția fiind reglementată ca o chestiune pur privată, deoarece solicitarea aplicării prescripției este un drept ce face parte din mijloacele juridice-civile de apărare, similar dreptului de a înainta cererea în instanța de judecată. De altfel, înaintarea unei cereri în instanța de judecată, nu reprezintă în sine o recunoaștere a unei obligații, ci exercitarea unei metode de apărare juridică a dreptului său încălcat, iar acest fapt nu poate fi interpretat de către instanța de judecată în defavoarea persoanei.

La caz, aplicarea termenului de prescripție a fost solicitată și în prima instanță de către reprezentantul pârâtului Valerii Gordienco (Vol.I, f.d.180), însă prima

instanța nu s-a pronunțat la acest capitol, examinând cauza în fond și constatând netemeinicia acțiunii SA „Termoelectrica”.

Mai mult, aplicarea termenului de prescripție a fost solicitată și la examinarea cauzei în ordine de apel, prin referința depusă la data de 11 februarie 2019 de către reprezentantul lui Valerii Gordienco, avocatul Veaceslav Ropot, la apelul declarat de către Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 2, în proces de insolabilitate (Vol.II, f.d.34).

Prezintă relevanță și faptul că instanța de apel prin prisma art. 373 alin. (1), (2) Cod de procedură civilă, verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

Deși, a fost invocată prescripția pretențiilor SA „Termoelectrica” și în apel de către partea oponentă, instanța de apel contrar normelor de drept procedural, a lăsat acest argument fără un răspuns. Or, această circumstanță este determinantă pentru soluționarea corectă a litigiului, în condițiile în care partea recurentă pretinde înaintarea pretențiilor de către SA „Termoelectrica” cu omiterea termenului de prescripție, acestea fiind înaintate după 16 ani și fără a fi solicitată repunerea în termen, alegație inserată și în referința depusă la cererea de apel (Vol.II, f.d.35).

Totodată, în jurisprudența CtEDO s-a reiterat că scopul articolului 6 § 1 CEDO este, *inter alia*, de a impune unei „instanțe judecătorești” obligația de a efectua o examinare adecvată ale afirmațiilor, argumentelor și probelor prezentate de către părți, fără a prejudicia aprecierea dată de instanță acestora sau relevanța acestora pentru hotărârea pe care o va adopta, având în vedere că nu este sarcina Curții să examineze dacă argumentele au fost examinate corespunzător (a se vedea Mitrofan v. Moldova, nr. 50054/07, § 48, hotărârea definitivă din 15 aprilie 2013, Perez v. Franța [MC], nr. 47287/99, § 80, CEDO 2004-I, și Buzescu v. Romania, nr. 61302/00, § 63, 24 mai 2005).

Totuși, deși articolul 6 § 1 obligă instanțele judecătorești să-și motiveze hotărârile, acest lucru nu impune un răspuns detaliat la fiecare argument în parte (a se vedea Van de Hurk v. Olanda, hotărâre din 19 aprilie 1994, Seria A nr. 288, p. 20, §§ 59 și 61, și Burg v. France (dec.), nr. 34763/02, CEDO 2003-II). Limita în care se aplică această obligație de a motiva hotărârile judecătorești poate varia în dependență de natura acestora și trebuie apreciată în lumina circumstanțelor cauzei (a se vedea Ruiz Torija v. Spania și Hiro Balani v. Spania, hotărârile din 9 decembrie 1994, Seria A nr. 303-A și 303-B, p. 12, § 29, și, respectiv, pp. 29-30, § 27, și Helle v. Finlanda, hotărâre din 19 decembrie 1997, § 55, Rapoarte ale hotărârilor și deciziilor 1997-VIII).

În cauza Ruiz Torija v. Spania (§§ 29 și 30) Curtea a constatat că omisiunea instanței judecătorești naționale de a examina afirmația reclamantului, potrivit căruia termenul de prescripție al acțiunii judiciare intentate împotriva sa era expirat, a constituit o încălcare al articolului 6 din Convenție. Omisiuni similare ale instanțelor judecătorești de a motiva suficient hotărârile sale și care au constituit încălcări ale articolului 6 din Convenție au fost constatate în hotărârile Hiro Balani (citată supra,

§§ 27 și 28), Suominen v. Finlanda (nr. 37801/97, §§ 34-38, 1 iulie 2003), Salov v. Ucraina (nr. 65518/01, § 92, CEDO 2005-(extrase), Popov v. Moldova (nr. 2), (nr. 19960/04, §§ 49-54, 6 decembrie 2005), Melnic v. Moldova (nr. 6923/03, §§ 39-44, 14 noiembrie 2006).

Totodată, în cauza Suominen c. Finlandei, (citată mai sus, § 37), după cum urmează: „... rolul unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Mai mult, o decizie motivată oferă părții posibilitatea de a o contesta, precum și posibilitatea ca decizia să fie revizuită de către o instanță de recurs. Doar prin adoptarea unei decizii motivate poate avea loc un control public al administrării justiției (a se vedea Hirvisaari.c. Finlandei, nr. 49684/99, § 30, 27 septembrie 2001, neraportat).”

Dreptul de a fi auzit, prin urmare, include nu doar posibilitatea de a prezenta argumente instanței, dar de asemenea obligația corespunzătoare a instanței de a arăta, în motivarea sa, motivele pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse. Această obligație are totuși și limită, instanța poate considera necesar să nu răspundă la argumentele care sunt vădit irelevante, neîntemeiate, abuzive sau în orice alt fel inadmisibile din cauza prevederilor legale clare sau unei practici judiciare constante în privința unor tipuri de argumente similare.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să verifice, având în vedere argumentele lui Valerii Gordienco și părții oponente, dacă la caz în privința acțiunii înaintate de către SA „Termoelectrica” poate fi aplicată prescripția, în condițiile în care se pretinde omiterea termenului de înaintare a cererii de chemare în judecată de către SA „Termoelectrica” și doar ulterior, după caz urmează să se pronunțe sub aspectul temeiniciei/netemeiniciei acțiunii SA „Termoelectrica”. Or, cel puțin această împrejurare necesită un răspuns cert, în situația în care această este determinantă pentru soluționarea corectă a litigiului. De altfel, în cazul în care se pretinde omiterea termenului, inițial urmează a fi verificat acest aspect.

Coroborând circumstanțele ce preced, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va admite recursul declarat și va casa integral decizia instanței de apel cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

Recursul în partea contestării încheierii din 14 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău urmează a fi respins, or, recurentul nu a adus anumite argumente referitor la încălcările care ar fi fost admise de instanța de apel la emiterea încheierii date și care ar servi temei de casare a acesteia.

Or, instanța de apel corect a reținut că Elena Vornicescu deținea împuterniciri de a contesta hotărârea judecătorească în numele Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ, nr. 2, în proces de insolvență, prin depunerea cererii de apel cu mențiunea „nemotivată” la 24 aprilie 2018 (Vol.I, f.d.188), fiind inserată expres în textul procurii nr. 06/ÎM2/IP din 04 ianuarie 2018, valabilă până la data de 31 decembrie 2018 (Vol.I, f.d.189).

De altfel, Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ, nr. 2, fiind în proces de insolvență, se află în administrarea administratorului autorizat desemnat în acest sens (Vol.II, f.d.220-221).

Aserțiunea recurentului la acest aspect vizează un nou motiv, care în opinia sa, ar genera restituirea cererii de apel și anume că Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ, nr. 2, nu ar fi în drept să declare apel, dar nicidecum

lipsa împuternicirilor reprezentantului.

În conformitate cu prevederile art.442, art. 444, art. 445 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Valerii Gordienco, reprezentat de avocatul Veaceslav Ropot, împotriva încheierii din 14 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Se menține încheierea din 14 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”, în interesele Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ, nr. 2 împotriva lui Valerii Gordienco, Alexandr Gordienco, Ivan Gordienco, Mariei Gordienco, intervenient accesoriu Întreprinderea Municipală „Infocom” cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată și cererea reconvențională depusă de Valerii Gordienco împotriva Societății pe Acțiuni „Termoelectrica” cu privire la excluderea sumei din factură.

Se admite recursul declarat de Valerii Gordienco și avocatul Veaceslav Ropot.

Se casează integral decizia din 07 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”, în interesele Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ, nr. 2 împotriva lui Valerii Gordienco, Alexandr Gordienco, Ivan Gordienco, Mariei Gordienco, intervenient accesoriu Întreprinderea Municipală „Infocom” cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată și cererea reconvențională depusă de Valerii Gordienco împotriva Societății pe Acțiuni „Termoelectrica” cu privire la excluderea sumei din factură, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Dumitru Mardari

Maria Ghervas

Nina Vascan

Victor Burduh